

Arvioinnilla kohti vaikuttavaa museotoimintaa

Työryhmän kokous 18.11. klo 10.00 -16.00 Kulttuuritalo

Paikalla:

Kalle Kallio

Eija Liukkonen

Riitta Ojanperä

Juhani Ruohonen

Tapani Sainio

Ulla Salmela

Timo Simanainen

Ulla Teräs

Eeva Teräsvirta (pj)

Petri Uusikylä

1. Työpajan 11.11. tulokset sekä terveiset Turun taidemuseosta arviointimallin testauksesta

Todettiin, että työpajassa käytiin hyvää keskustelua ja sen tuloksena saatiin paljon hyviä käytännönläheisiä kommentteja mallin terävöittämiseen entisestään. Kommentteja saatiin mallin niin rakenteeseen ja osioiden otsikointiin kuin kysymysten sisältöön ja käsitteiden muotoiluunkin. Hyvänä koettiin mallin vahva kehittämisorientaatio. Eri kehittämisalueiden ja teemojen väliset kytkennät puhuttivat, työpajassa pohdittiin pystyisikö mallin ohjeistukseen luomaan mallin läpäiseviä kehittämispolkuja. Pajassa keskusteltiin kehittämisalueiden keskinäisestä tasapainosta ja kysymysten määrästä. Todettiin että osaan kysymyksistä on ladattu liikaa merkityksiä. Huomiot kirjattiin suoraan kehittämisalueista tehdyille paperilakanoille, joista ne voidaan seuraavaksi keskustellen siirtää arviointimalliin.

Turun taidemuseolla arviointimallin testaus sujui hyvin. Erityisesti voidaan todeta että Werstaan testauksen pohjalta malliin tuodut keskustelukysymykset tuntuivat toimivan erittäin hyvin ja siirtyminen arviointikysymyksiin vaikutti toimivan luontevasti. Taidemuseo testasi erityisesti kehittämisalueita Toimintaympäristö, tavoitteet ja valinnat sekä Pitkän tähtäimen museopalvelut. Arvioinnin testaukseen osallistui museolta viisi henkilöä. Huomioita:

- museossa todettiin että arviointimalli tuntuisi olevan viritetty isoille museoille
- esimerkiksi strategiasio sekä seuranta ja arviointiosio tuntuivat juhlavalta – suunnittelu ja seuranta museossa arjen käytännön tasolla.
- kehittämisalueen (Pitkän tähtäimen museopalvelut) teemoista tuntui olevan vaikea valita. Museossa todettiin että vain yksi seitsemästä teemasta olisi voitu jättää tekemättä.
- Yleisesti ottaen mallin rakennetta ja sen sisältöä pidettiin hyvänä ja relevanttina ja todettiin että sisällöstä näkee että sitä tehdessä on ymmärretty museoiden tavoitteita ja toimintaa.

Tarkemmat huomiot kysymyksiin ja muotoiluihin on kirjattu kysymysmatriisiin niin että nekin voidaan viedä arviointiryhmässä keskustellen arviointimalliin.

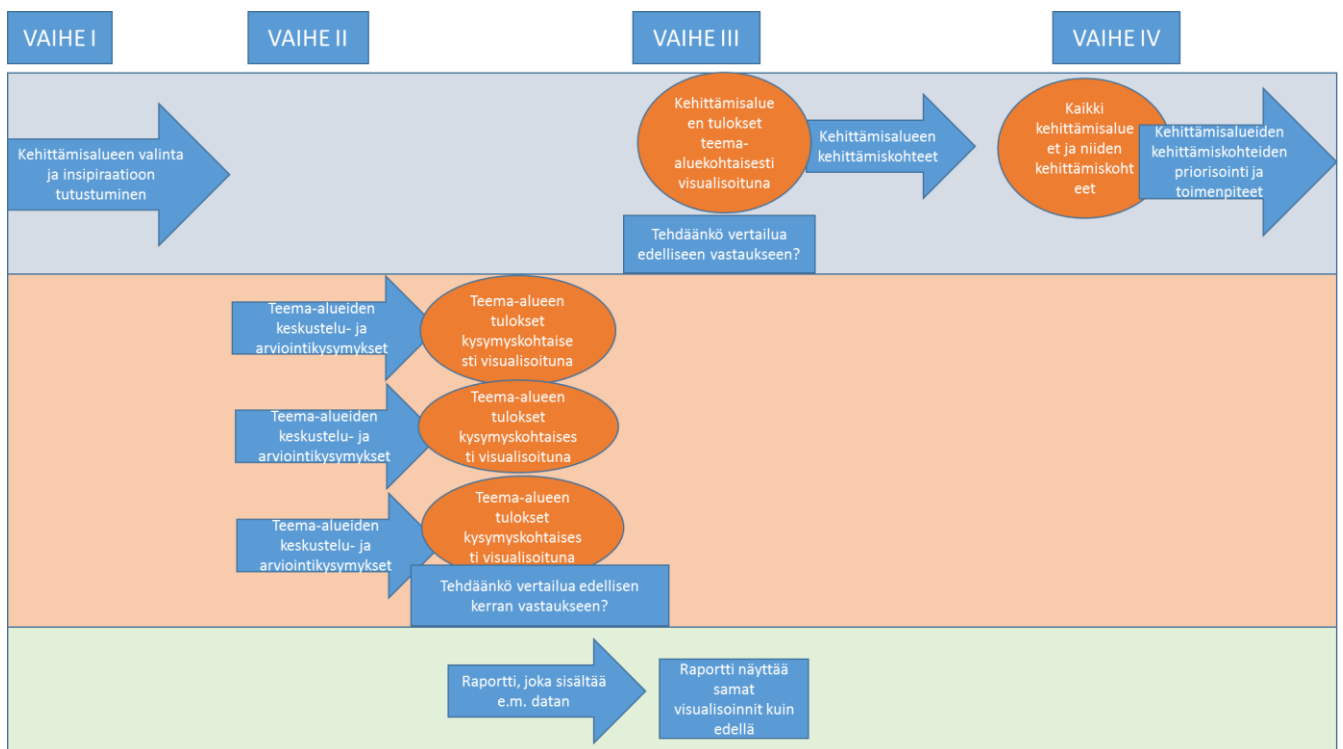
Todettiin että on tärkeää vielä käydä läpi mallin käsitteitä ja sanavalintoja, mutta samalla pitää kuitenkin huoli että termistö on samaa kuin mitä yhteiskunnassa yleensä käytetään. Ei ole kenenkään edun mukaista ryhtyä sanoittamaan mallin teemoja jotenkin omakseen museotalle.

Yleinen näkemys oli, että on parempi mitä vähemmän arviointimallissa on säädetty kysymyksiä eri museotyyppien mukaan. Toisaalta on tärkeää että eri museot pystyvät tunnistamaan karkealla tasolla mihin teemoihin niiden erityispiirteet sisältyvät (esim. yhteistyö taiteilijoiden kanssa sisältyy ainakin teemaan yhteisöt). Todettiin että huomioidaan tämä kirjoitettaessa ingressitekstejä kehittämisalueille.

2. Arviointimallin työstäminen

Työstettiin arviointimallia työpajan ja Turun taidemuseon huomioiden pohjalta. Kunkin kehittämisalueen työstämistä veti aina se henkilö joka oli toiminut kyseisen alueen fasilitaattorina työpajassa. Eeva kirjasi muutokset suoraan arviointimalliin. Kokouksessa ehdittiin käsitellä Toimintaympäristö, tavoitteet ja valinnat, Yhteisöt, asiakkaat, yleisöt ja kumppanit sekä pääosin Museopalvelut tänään.

3. Arvioinnin ja kehittämisen prosessi ja arviointisovellus

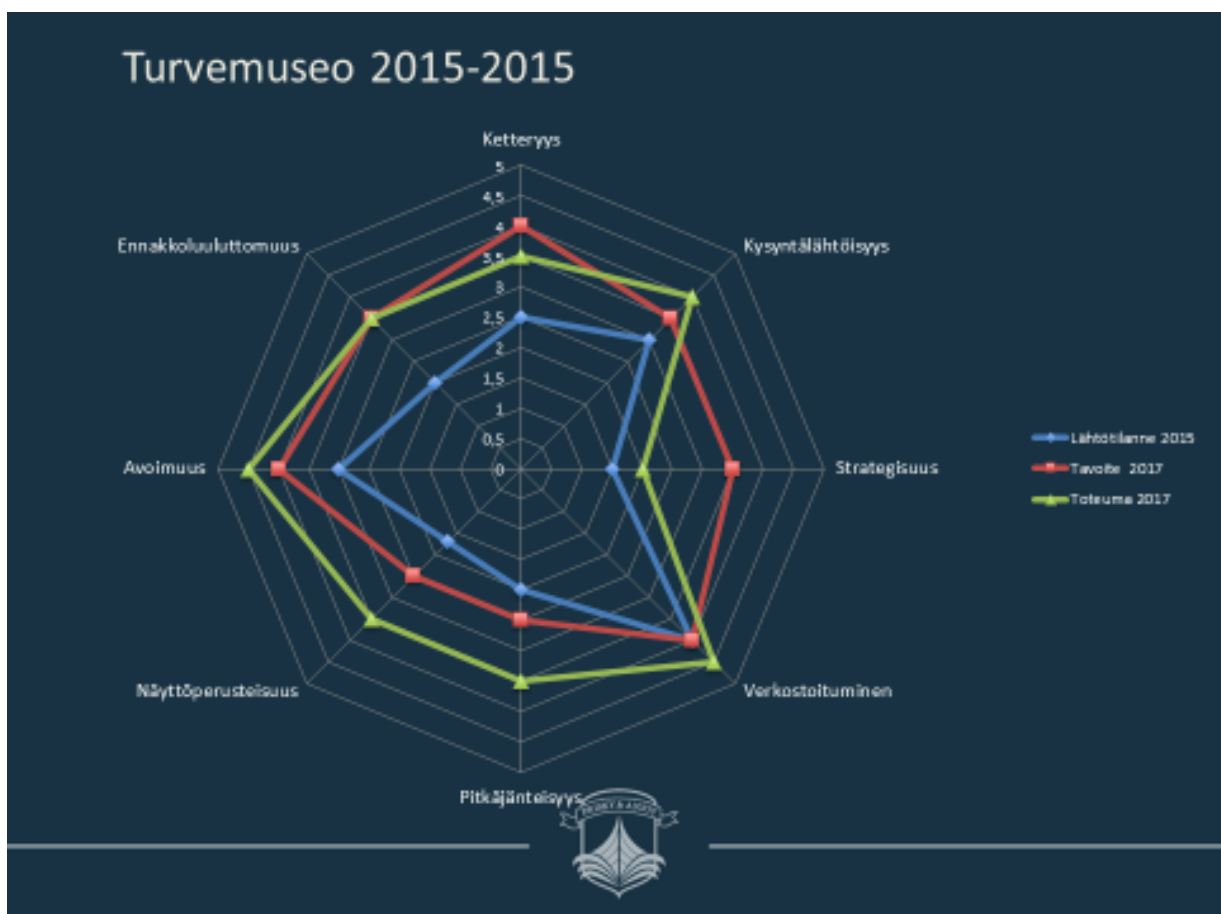
Keskusteltiin Tapanin alustuksen pohjalta arvioinnin prosessin vaiheista. Pohdittiin mitä arvioinnin tekijä missäkin kohtaa tarvitsee ja miten arviointisovellus pitää rakentaa niin että se on mahdollisimman

selkeä ja tukee arvioijaa. Keskusteltiin myös siitä, mitkä vaiheet ovat oikeasti tarpeellisia. Todettiin, että arvioinnin ja kehittämisen mallissa on tärkeää että museolla riittää voimia vaiheessa IV kun valitaan ja priorisoidaan kehittämiskohteita ja käynnistetään kehittämistoimet. Tämä tarkoittaa, ettei arviointivaihe saa viedä liikaa voimia, erityisesti vaihe II. Toisaalta mitään pika-arviointia ei myöskään ehkä kannata tavoitella, sillä kunnolliset arviointikeskustelut pitää käydä jotta voidaan saavuttaa yhteinen käsitys siitä, mitä oikeasti pitäisi kehittää. Mallille on siis löydettävä tasapaino.

Sovittiin, että vaiheeseen II kehitetään ensin sovellukseen yksinkertainen ”reitti”, jossa lähtökohtana on että museossa arviointi tehdään ryhmässä ja sen tuloksena syötetään sovellukseen yksi vastaus. Toisin sanoen rinnakkaisten kyselyiden tekemisen mahdollisuutta tutkitaan toissijaisena ”reittinä”. Todettiin myös ettei museo mitenkään pysty tekemään arviointia kaikista kuudesta kehittämisalueesta yhden päivän aikana. Olisi tärkeää pystyä korostamaan ja ohjaamaan museoita valitsemaan kehittämisalueita ja teemoja mallista ja toisaalta myös poisvalitsemaan osa alueista ja teemoista. Oleellista myös on että kaikkeen jo tehtyyn pystyy palaamaan ja tarkistamaan (ei kuitenkaan välttämättä muuttamaan).

Sovittiin että museo saa vaiheessa III visualisoinnit arviointituloksistaan: Ensimmäinen visualisointi kehittämisalueittain, jota voidaan tarkentaa teemakohtaiseen visualisointiin ja siitä vielä kysymyskohtaiseen.

Kokouksen lopuksi keskusteltiin Petrin alustuksen pohjalta olisiko mahdollista arviointivastausten perusteella generoida museolle suuntaa-antavan ”luonneanalyysin” tyyliin ”minkälainen museo olet”. Järjestelmään pitäisi kirjoittaa mitkä vastaukset vaikuttavat mihinkin luonneanalyysin ulottuvuuteen.

Todettiin, että tällainen ominaisuus voisi olla kiinnostava tuoda sovelluksen osaksi. Sitä on kuitenkin tutkittava ja kehitettävä lisää jotta voidaan sanoa kannattaako toteuttaa.

4. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 9.12. klo 10-16, jossa tavoitteena on työstää arviointimallin kysymykset valmiiksi, suunnitella pilotointia ja keskustella arvioinnin verkkosivuston kehityksestä.